

ÖMER SEVİNÇGÜL

...—eeee—...

Hayat
Sevince Güzel

~ UNUTULMAZ HİKÂYELER KİTABI ~

CARPE
DIEM

Hayat Sevince Güzel

Unutulmaz Hikâyeler Kitabı

Yazar: Ömer Sevinçgül
Yayın Yönetmeni: Sibel Talay
Kapak Tasarımı: Erdi Demir
Mizanpaj: Nur Kayaalp

Carpe Diem Kitap

Yayın No:

Genç Kurgu / Hikâye
1. Baskı, İstanbul, Mayıs 2007
17. Baskı, İstanbul, Mart 2019
Yayıncılık Sertifika No: 12366

ISBN: 978-605-144-161-0

Lacivert Yayıncılık Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Cağaloğlu, Alemdar Mahallesi,
Alayköşkü Caddesi, No:5 Fatih / İstanbul
0212 511 24 24
kitap@carpediemkitap.com

carpediemkitap.com
instagram/carpediemkitap
facebook.com/carpediemkitap
twitter.com/carpediem_kitap

Baskı ve Cilt:
Sistem Matbaacılık
Davutpaşa, Yılanlı Ayazma Sokak, No:8
Topkapı / İstanbul
0212 482 11 01
Matbaa Sertifika No: 16086

® Bu kitabın tüm yayın hakları, anlaşmalı olarak
Carpe Diem Kitap, Lacivert Yayıncılık
Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'ne aittir.
İzinsiz yayılamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

İçindekiler

Masal Delisi.....	11
Kürsü.....	14
Oda Yakmak.....	17
Samanyolu.....	22
Mest.....	25
Gazi.....	30
Vefa.....	35
Kandil.....	39
Abidik.....	44
Pazar Yeri.....	49
Uyku.....	54
Bir Bardak Su.....	57
Yağmur.....	61
Kara Salih.....	63
Yitik Para.....	67
Yavru.....	72
Necati.....	76

İçindekiler

Saffet.....	81
Sultan Nine.....	83
Mazhar Dede.....	86
Yara.....	89
Alizarin.....	92
Tamara.....	99
Memil.....	108
Vebal.....	114
Disiplin.....	120
Eray.....	124
Piyango.....	129
Sentez.....	134
İbrahim.....	140
Mete.....	143
Simurg.....	146
Defter.....	149

~ Masal Delisi ~

Bana masal anlatsın diye nineme ısrar ederdim, anlatırdı. Fakat ninem sınırlı sayıda masal biliyor, hep aynı masalları anlatıyordu. Hepsini ezberlemiştim artık.

Sonra Selim Dayı'yı keşfettim. Uzaktan akrabamızdı. Tatlı dilli, güler yüzlü bir ihtiyardı. Evimize seyrek gelirdi. Gelmesini sabırsızlıkla beklerdim.

Gelince onu misafir odamıza alırdık. Bir şeyler ikram etsin diye anneme yalvarırdım. Hemen kalkıp gitmesin de bana daha çok masal anlatsın diye.

Annem beni kırmaz, kahvaltı hazırlar, çay demlerdi. Dayı, çerez atıştırmanı da severdi. Ne varsa koyardık önüne.

Kırış kırış bir yüzü vardı, bakır rengi. Tok, dolgun, tannan sesiyle dura bekleme konuşur, ne anlatsa dinletirdi.

Her hareketinde derin sırlar gizliymiş gibi gelirdi bana. Ne güzel masallar bilirdi, ne tatlı anlatırdı.

Masallarında her zaman ben yaşlarda bir çocuk olur, önemli işler yapardı.

Mesela, peri padişahının kızını kaçırmakta masal kahramanına yardım ederdi. Tek başına kaleye girer, türlü kurnazlıklarla kale kapısını açar, kahramanı içeriye alırdı.

Dev, cin, peri masalları anlatırken korkardım biraz. “Besmele çek! Sana zarar veremezler o zaman” derdi.

Söylerken dilim dolaşırdı, kelimeleri yanlış söylerdim, Selim Dayı kahkahalarla gülerdi.

Rüyalarım, hayallerim rüzgâr kanatlı atların nal sesleriyle, masal kahramanlarının kılıç şakırtılarıyla, kale mazgallarında beni bekleyen kırk örme saçlı kızların güzel yüzleriyle, derin vadilerde yankılanan türkü sesleriyle dolardı.

Bir ihtiyar dev anasının sütünü emerdim. Beni evladı kabul eder, tılsımlar belletirdi.

Tılsımları söyleyerek derin sulardan geçerdim. Bazen bir anka kuşunun sırtına biner, yüce dağlardan aşardım. Gönlüm sevdalı... Elimde saz... Dilimde türkü...

Mazlumların, fakirlerin, zayıfların yardımcısıydim. Zalimlere meydanı dar ederdim.

Bir an önce büyümek, cihana nam salmak, büyük işler başarmak isterdim.

Ben de peri padişahının kızına âşık olmak için can atardım. Benim de yerinde duramayan rahşan atlarım olurdu.

Kirmanî kılıcım belimde, divan sazım elimde uzak diyarlara gitmek, Kaf Dağı'nı aşmak isterdim.

Daha sonra evimize radyo girdi, başköşeye yerleşti. Kutsal bir yadigâr gibiydi âdeta. Hayretle bakar, dinler, dokunmaya korkardım.

Radyoda her cuma sabahı halk hikâyeleri olurdu. Birer radyo oyunu haline getirir, seslendirirlerdi. Hayallerimi kamçılaman oyunlardı bunlar. Bitmeyince bir hafta sonraya kalırdı, merakla beklerdim.

Bu halk hikâyeleri şafak sökerken başlardı. Beni uyandırsın diye anneme yalvarırdım. Halbuki ne çok severdim sabah uykusunu.

Bazen unuttur, bazen de uyandırmaya kıyamazdı. Uyanınca üzüldüm.

Televizyon ekranındaki oyunlar ve çizgi filmler, masalların, halk hikâyelerinin yerini tutar mı hiç! Hayallere yer bırakmaz ki onlar. Senaristin, yönetmenin, görüntünün mahkûmusun.

O ne yazarsa, ne yaparsa sen de onu anlar, onu görürsün. Kendine özgü hayallerinin olması ne mümkün!

Edebiyatı, kitapları hep sevdim. Selim Dayı'nın yerini zamanla Dostoyevski, Balzac, Hugo, Dickens gibi yazarlar aldı. Yüzlerce roman, hikâye okudum. Fakat nerede o tat, o coşku! Ben hâlâ Selim Dayı'yı özliyorum!

~ Kürsü ~

Kış gelir, diz boyu kar yağar, her yer bembeyaz bir örtüye bürünürdü. Biz çocuklar mevsime uygun oyunlar oynardık.

Kızak kaymak bunların en başında gelirdi. Mahallemizin kuzey tarafındaki tepeler kaymak için en uygun yerlerdi.

Kızaklarımızı kendimiz yapardık. Kara temas eden kısmı meşe ağacından olmalıydı. Yazdan hazırlardık meşeyi. Üstüne de kavak ağacı çakardık. Bunlar sıradan kızaklardı.

Bir de usta işi kızaklar vardı. Bunların ön kısımları tatlı bir eğimle yukarıya kalkık olurdu.

Bu biçimi meşe ağacı henüz yaşken verirdik. Uzun süre baskı altında öylece kalan ve kuruyan ağaç istenen biçimi alırdı.

İş bu kadarla bitmezdi elbette. Ön ve arka taraflarına ikişer delik açardık.

Elle kavranabilecek kalınlıkta iki tane meşe dalını at nalı biçiminde bükerek, uçlarını açtığımız deliklere yerleştirir, sonra da yanlardan tahta vidalarla vidalardık. Birbirinin eşi iki adet kızak çıkardı ortaya.

Ayaklarımızı kalın meşelerin ortasına koyar, at nalı biçimindeki sapları tutar, kızakların kıvrık kısmını öne çevirir, hafifçe kaldırırdık ucunu.

Hemen kaymaya başlar, kısa zamanda hızlanırdı. Bunlarla kaymak çok zordu. Deneyim, ustalık, kıvraklık isterdi.

Tepeleğe yürüyerek çıkar, kayarak iner, böylece akşamı eder, vaktin nasıl geçtiğini bilmezdim.

Ellerim soğuktan kıpkırmızı olmuş bir halde eve gelir, kendimi kürsünün kucığına atardım.

'Kürsü' şimdilerde nesli tükenen özel bir eşya idi. Masadan ufak, sehpadan büyük olurdu. Yüksekliği de bir masanın yüksekliğinin yarısı kadardı.

Uygun bir odanın ortasına kurulurdu. Bir çukur kazılırdı orta büyüklükte bir kazan kadar. İçine meşe odunu közü konur, çevresine yünden mamul minderler serilirdi. Kürsü oyuğun üstüne yerleştirilirdi.

Közden yayılan sıcaklık içeride kalsın, dışarıya çıkmasın diye kürsünün üzerine bir yorgan örtülürdü.

Kürsü, dışarıda üşüyüp gelenler için büyük bir nimetti.

Etrafındaki minderlere oturur, yorganın kendi önüne gelen kısmını belden aşağısını kapatacak biçimde üstüne örterlerdi.

Uzun kış gecelerinde hayatımız kürsünün çevresinde geçirdi. Karanlık bastı mı gaz lambası yakılır, ya kürsünün üstüne bırakılır ya da duvardaki yerine asılırdı.

Kürsünün ortasına çerez tabakları koyardı annem. Hedik, kavurga, pestil, ceviz, kuru üzüm, samsa... Artık Allah ne verdiyse. Demlenen çay da yerini alırdı.

Dışarıda soğuk rüzgârlar eserken, karlar yağarken biz çocuklar, annemiz, babamız, kardeşlerimiz, nine-miz, dedemiz ve sık sık gelen akrabalarımızla birlikte, kürsünün çevresinde can cana olmanın, sevmenin, sevilmenin tadını çıkarırdık.

Bu oturumlarda aile içi meseleler konuşulur, sorunlar çözüldü. Hatıralar anlatılır, ardından masallar başlardı.

Radyo yoktu, televizyon yoktu, sinema yoktu, bilgisayar oyunları yoktu. Sadece 'insanlar' vardı o zamanlar. Sıcak, samimi, saf, sevgi dolu insanlar!

Hepsi silinip gitti yeryüzü sayfasından, kardaki izler misali, hafızamda tatlı anılar bırakarak.

Benim hayatım da bir gün kayıp gidecek ve benden geriye sadece yazılarım kalacak.

~ Oda Yakmak ~

Yöremizde ‘oda yakmak’ diye çok özel bir terim vardı. Bu odalar kültürümüzün bir parçasıydı.

Halk, tarladaki ürününü güz mevsiminde kaldırmış olurdu. Ekimden sonra uzun kış geceleri başlardı.

Kış ayları durgun geçirdi. Evinde hayvan besleyenler vardı ama onların bakımı uzun sürmez, günün geriye kalan kısmı bir hayli fazla olurdu.

Gündüzleri ufak tefek işlerle zaman geçiren belde halkı, akşam oldu mu gidecek yer arardı. İşte o zaman imdada yetişirdi bu odalar.

Her mahallede evi geniş, durumu da uygun olanlar, evlerinin bir odasına soba kurar, yatsı namazından sonra geleceklere yer hazırlarlardı.

Babam da ‘oda’ yakardı. Bizim evde de bir oda, kış konuklarına ayrılmıştı.

Dört numara gaz lambası aydınlatırdı odayı. Sac sobada meşe odunu çıtır çıtır yanarken, üstünde çay suyu fokur fokur kaynarken misafirler de gelmeye başladılar.

Duvara paralel minderler döşenmiş, arkalarına halı kaplamalı yastıklar sıralanmıştı. Duvarlarda devlet büyüklerinin resimleri asılıydı.

Hatırlı ve yaşlı konuklara ayrılan divanın arka tarafındaki duvarda bir halı vardı. Kahve içen saraylı hanımları, fal bakan bir cariyeyi, arka fonda da bir masal ülkesini hatırlatan sarayları gösteriyordu. Bu halıdan tabloya bakmaya doyamazdım.

Kış gecelerinde zifiri karanlık her yeri kaplardı. Lamba yoktu sokaklarda. Misafirler el fenerleriyle gelirlerdi.

Büyüklere hürmet edilir, ayağa kalkılır, üst tarafta yer gösterilirdi. Odanın orta bölgesine orta yaşlılar, kapıya yakın yerlere gençler otururdu.

Okulumuzun yegâne öğretmeni olan Celal Bey geldi mi hürmetle karşılanır, divana buyur edilirdi.

Esmer, sol kaşının üstünde hilal biçiminde bir yara izi bulunan, az ve öz konuşan bir adamdı öğretmen.

İnsanlar birbirlerinin sözünü kesmemeye özen gösterir, büyükler saygıyla dinlenir, “Sen ne dersin hocam?” diye öğretmenin de fikri sorulurdu.

Beldemizin imamı da teşrif ederdi bazen. O zaman hürmet havası bir kat daha fazla hissedilirdi.

Hüseyin Efendi, o yanık sesli adam, ne kadar da vakarlıydı. Yürüyüşü, oturuşu, dinleyişi, konuşması hep saygı uyandırırdu.

Kâmillere özgü bir sükûnetle oturur, herkesin sözünü dikkatle dinler, sorulmadıkça lafa karışmazdı.

Kitaptan uzak beldemizde ilmin bir lambası da bu adamdı.

Bazen dini konular açılır, ‘İmam Efendi’ye sorular sorulur, o da anlatırdı.

Hocamızın hoşuma giden bir özelliği vardı: Sorulan sorunun cevabını bilmiyorsa “Bilmiyorum” der, sonra eklerdi: “Kitaba bakayım, sonra söylerim.”

Bir yandan hayret ederdim onun bilmiyor oluşuna, bir yandan da bunu itiraf edişine hayran kalırdım.

Sorulan soruyu unutmaz, daha sonraki gecelerden birinde cevabı verirdi.

Küçük beldemize gazete gelmiyordu. İşi düşüp de ilçeye giden olmuştusa, bir de gazete getirmişse ‘havadisler’ büyük bir ilgiyle okunur, ‘dünya ahvali’ hakkında yorumlar yapılır, tahminlerde bulunulur, sonra “Hayırlısı” denilir, uzun uzun susulurdu.

Bir edep, bir terbiye, bir üslup hâkimdi odaya. Fakat seyrek de olsa münakaşalara da şahit olurudum.

Genellikle, siyaset konuşulurken, muhalif partileri tutanlar yüksek sesle tartışırlardı. Kavga edecekler sanır, korkardım.

Fakat taraflar hiçbir zaman işi kavga noktasına kadar götürmezlerdi.

Taraf olmayanlar tartışanları yatıştırır, konuyu da ustalıkla değiştirirlerdi. Siyasetten uzak kalmamda bu tartışmaların da rolü oldu sanırım.

Bu odada benim de bir görevim vardı: Su dağıtmak. Bu görevi henüz beş yaşımıdayken üstlenmişim. Annemin ısrarına rağmen yatıp uyumaz, misafirler gidene kadar onlarla otururdum. Misafirler bazen hatıralarını anlatırlardı, dinlemeye bayılırdım.

Yaz aylarında, kendi tarlası olmayan kimseler başka şehirlere çalışmaya giderlerdi. Tam bir macera idi bu gidişler ve orada yaşadıkları.

Bunları usta birer aktör gibi taklitlerle anlatışlarını hatırladıkça şimdi bile hayret etmekten kendimi alamıyorum. Toy, sülün, keklik, tavşan, geyik avı hikâyelerini de büyük bir heyecanla dinlerdim.

Sıra askerlik hatıralarına gelirdi. Her söz alan aklında kalan anıları kim bilir kaçınıcı kez anlatır, ötekiler de kim bilir kaçınıcı kez dinlerlerdi. Bazen kahkahalarla güler, bazen hayretler içerisinde kalır, bazen de üzülürlerdi bir olaya, gözleri yaşarırdı.

Göz yaşlarını göstermek istemezlerdi. Fakat ben mendilleriyle burunlarını siliyormuş gibi yapıp gözlerini kurulamalarından anlardım.

Sohbet sürüp giderken sobanın üstünde fokurdayan su ile çay demlenir, demliğin üstü bir havlu ile örtülürdü. Daha iyi dem tutar, rayıhası da kaybolmazdı böylece. Demlendiğine inanılınca, önceden hazırlanıp sobanın yanına dizilen bardaklar doldurulurdu.

Babam yapmak isterdi bu işleri ama gençler hiçbir zaman babama bırakmazlardı. Doldurur, itina ile dağıtırlardı.